

Nedokončené příběhy následování

Hošťálková 17. 1. 2016

Písně: 164, 213, 684, 474, 685

Čtení z Písma: ev. Matouše 10, 16 - 33

Text kázání: ev. Lukáše 9, 57 - 62

Milí bratři a sestry,

ústřední a jednotící myšlenkou celého tohoto biblického oddílu je: **NÁSLEDOVÁNÍ**. Co to vlastně následování je? Možná nám nejlépe poslouží nějaký příklad. Dříve tomu bylo v rodinách tak, že řemeslo přecházelo z otce na syna a pak zas na vnuka a opakovalo se to třeba po několik generací. Bylo tomu tak v mnoha oblastech lidské činnosti, zvláště na venkově v zemědělství. Nejstarší v rodině, děda, často sledoval svého vnuka od jeho nejútlejšího věku a dával dobrý pozor na to, jestli je jeho vnuk opravdu ze selského těsta a má potřebný fortel i další předpoklady na to, aby vedl hospodářství dál a nepřišlo tak k újmě to, na čem pracovaly a co budovaly celé generace. Otec si tedy vychovával svého následníka v díle a bylo velmi důležité správně odhadnout a ohodnotit, jestli se dotyčný na toto místo pokračovatele v díle opravdu hodí, jestli pro to má ty správné předpoklady. Není to jistě totožné s tím, kdy hledal své následovníky a zval k následování Ježíš, ale do určité míry to tuto otázku po následování osvětluje.

S tímto uvážlivým a láskyplným pohledem se Ježíš setkával také s lidmi, o kterých se mluví v našem dnešním textu. Jakoby si nad každým z nich kladl otázku: „*Dorostl jsi opravdu ke všemu, co od tebe, jako svého následovníka, očekávám a co na tebe bude vloženo?*“ Všichni tři zmínění muži měli pro následování určité předpoklady.

Tak příběhne za Ježíšem první a chce jej následovat, natrvalo s ním zůstat a učit se od něj. Není toho mnoho, co se o tomto muži dozvíme. Zřejmý a jasný je tu jen jeden záchytný bod. On se prostě rozhodl pro Ježíše a dělá to s nadšením. Chce z toho pro sebe vyvodit všechny důsledky, vzít na sebe i to nepohodlné a natrvalo jej doprovázet jako jeho žák. To je celé, ale to bylo také jeho nejlepším doporučením.

Nejspíš si tohoto muže, který se tenkrát postavil před Ježíše, představujeme jako dobře nadšeného a rozhodného a kdyby to bylo z naší strany možné, rádi bychom Pánu Ježíši i poradili: „*Pane, vezmi ho sebou. Takový člověk je pro tuto službu jako stvořený. Je přece taková spousta lidí, kteří nejsou vůbec ochotni jakkoli se uchýlit od navyklého a zaběhaného života. On přece pro tebe má zcela otevřené srdce, co víc bys ještě mohl chtít, důvěřuje ti natolik, že je ochoten zásadně změnit svou životní cestu a připojit se k tobě. Vezmi jej sebou!*“

Také Ježíš se na něj dívá. I on vidí všechno, co bychom na něm rádi doporučili my. A přece On tohoto nadšeného člověka odbývá pouhým konstatováním: „***Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by složil hlavu.***“ Neklade mu zde žádnou otázku, ale několika črty nastíní obtížnost této cesty následování. Ale i za touto Ježíšovou odpovědí je skryta jedna základní otázka: „*Pomyslel jsi na to, jak brzy nadšení pomine u toho, kdo se setkává s nepochopením, narazí na mnohé překážky a protivensství a zavírají se před ním dveře? Co z tvého nadšení zbude, až poznáš, že na tomto světě není místa, kde by*

ses mohl cítit bezpečně, skrytý před nenávisť a nepřátelstvím? Jak tvé nadšení ob stojí, až zažiješ místo velkých okamžiků svého Mistra hodiny jeho ponížení a utrpení? Dokážeš vůbec trpět?“

Žádná z těchto otázek tu nezazní přímo, ale přesto zde stojí jako předěl mezi těmito dvěma. Ježíšův výhled je jakoby zaměřen až k té hranici, o které se dá říct: „*Víš to, že cesta se mnou vede až na samotnou hranici únosnosti?*“ Tady evangelista Lukáš přestane, neřekne nám, co se s tímto člověkem stalo dál. Nechá celý tento případ otevřený a nedořešený a je na nás, abychom my sami hledali řešení - každý sám u sebe. A Lukáš hned přechází k případu dalšímu.

Tady je člověk, který směřuje svou cestou ke hřbitovu. Zemřel mu otec a on se jej právě chystá pohřbít. Evangelista nás do tohoto případu vtahuje, jakoby byl pokračováním toho předchozího a jakoby nám chtěl ukázat: „*Podívej se sem, tady je člověk, který trpí. Okouší hořkost smrti svého otce a prodělává smutnou chvíli loučení.*“ Patrně zakusil, co to znamená chtít pomáhat a přece být bezmocný. Teď už mu zbývá jediné: svého otce doprovodit k jeho hrobu. Ale právě tento člověk se stává středem Ježíšovy pozornosti: „**Pojď za mnou!**“ Jakoby jej měl rád pro jeho zármutek a věrnost, ve které chce otci prokázat tu nejposlednější službu. Je tu někdo, kdo jde velmi věrně, třebaže se jeho srdce nemůže radovat. Toho chce Ježíš získat na svou stranu.

Tento člověk to ale nemůže udělat hned. Napřed musí dojít tou těžkou cestou až na sám její konec. Je to povinen svému otci, očekávají to od něj také lidé, kteří jdou touto cestou s ním; a nakonec je to přece povinen i samotnému Bohu, který to tak přikázal. Nikdo nesmí zběhnout od smrti a pohřbu svého otce! Opět je tu tedy něco, co tohoto člověka velmi doporučuje. Je tu ochota a odhodlání doprovázet, jít se svým otcem až na tu poslední pozemskou stanici. Vyžaduje to tak přece vděčnost, láska, Boží vůle. Může snad být lepšího doporučení?

Opět jakoby tady Pán Ježíš pozvedl svůj zrak až k oné mezní hranici a láskyplně a pozorně zkoumal: „*Ano, dokážeš nést utrpení, aniž bys mu uhýbal. Ale dokázal bys v mém následování zvěstovat radost místo nářků a bolesti?*“ Téměř stroze mu Ježíš řekne: „**Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a všude zvěstuj království Boží.**“ Zde je určitě mnoho důvodů k zármutku a nářku. „*Ale ty*“, říká Ježíš „*se nesmíš ve svém smutku ztrácet, nesmíš jím být zcela pohlcen. Ty musíš zvěstovat radost, třebaže kolem tebe i v tobě je ke smutku mnoho důvodů, musíš to dělat i navzdory slzám. Dokážeš zvěstovat Boží království navzdory všemu tomu, co budou vidět tvé oči? Budeš umět do tohoto světa, který ti bude třeba i odporovat, vnášet radost?*“ Lukáš tu znovu úmyslně končí a nechává na nás, abychom východisko hledali sami. A hned nás uvádí ještě do třetího případu.

Znovu se tu objevuje člověk, který chce jít za Ježíšem sám od sebe. Klade si pouze jedinou podmínku: chce se napřed rozloučit se svými blízkými. Člověk prostě nemůže jen tak utéct. Kdo se vydává na novou cestu, ten má nějak slušně a důstojně ukončil své dosavadní vztahy slovy díků, uznání a přáním všeho dobrého. Člověk jakoby pokaždé, tam odkud odchází, kde se narodil a vyrůstal, po sobě zanechává kus sama sebe.

Má snad Ježíš nějaké podezření, že i přes rozloučení tady dál zůstane skrytá vazba? To nevíme. U každého příběhu, který Lukáš vypráví zůstává něco nedořešeného. Není ale naším úkolem rozřešit tajemství těchto setkání. Ježíš tomuto člověku ukazuje na to, co je před ním, aniž by za ním zůstaly spáleny všechny mosty.

„Nikdo, kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží.“

Evangelista zde pro nás vykreslil různé lidi v různých situacích. V jeho vyprávění mu zřejmě nejde o to, jak tomu bylo s oslovenými dál. Navzdory této neúplnosti zřejmé je jedno: **Ježíš nad každým tímto člověkem přemýšlí a zvažuje jej.** Dobře vidí, co si každý z nich sebou přináší - nadšení, ochotu snášet utrpení, věrnost. Ale On vidí ještě mnohem víc a dál. Vidí cestu, která čeká na něj samotného. Tato cesta ho vede do Jeruzaléma, kde bude muset trpět a podstoupit smrt. Je to cesta, která se dotýká samých hranic únosnosti pro každého, kdo jej chce následovat: *„Uvědomuješ si, jak nadšení snadno pohasíná? Dovedeš si představit, jak je tato cesta zcela nezajištěná? Dokážeš zvěstovat radost, přes všechno utrpení kolem tebe i ve světě, kdy zůstává z této radosti tak málo vidět? Dokážeš se odpoutat od toho, co je za tebou a cele se zaměřit k tomu, co je před tebou?“*

Dobře cítíme, že tento příběh není jen příběhem těchto mužů, týká se každého z nás, je to příběh každého z nás. V každém lidském následování Ježíše se ukazuje, že naše kvality nestačí na to, abychom dokázali u Ježíše a s Ježíšem setrvat ať se děje cokoli. Dobře se o tom přesvědčili i sami učedníci. A od té doby se o tom přesvědčují stále znovu všichni, kteří jsou s Ježíšem Kristem na cestě.

Co sebou přinášíme my, nestačí. Všechno, co sebou přinášíme, bývá na cestě za Ježíšem vystaveno tvrdým zkouškám. Následovat Ježíše však znamená: umět v důvěře v něj udělat tento krok právě přes onu krajní mez, kde již chybí každý pocit bezpečí mimo ten, který nám zaslubuje Ježíš sám. Nedostatečný a bázlivý člověk, který se stane odvážným; zarmoucený, který dokáže potěšit; chudý, který přes svou chudobu dokáže obdarovat; osamělý, který se přesto odvažuje lásky v následování Ježíše Krista. - Ti všichni jsou dovyprávěním těchto příběhů lidí, které nechal Lukáš otevřené.

A otevřené a nedokončené jsou tyto příběhy proto, abychom právě my promýšleli a skutečně žili příběh našeho vlastního následování. Pán Bůh nám k tomu pomáhej a neustále nás v tom posiluj.

Amen.